

- 5.** Tutki retorisia keinoja Lija Laineen kolumnissa *Metroissa ja pysäkeillä*.
- a.** Tunnista retoriset keinot. Merkitse tekstiin
- kysymys
 - tunteisiin vetoava kuvailu
 - myönteinen tai kielteinen sanavalinta
 - vastakkainasettelu
 - listaus tai muu toisto
 - liioittelu tai kärjistyminen
 - kielikuva
 - lopputuloksen kuvailu
 - muu retorinen keino, mikä?
- b.** Arvioi retoristen keinojen vaikutusta tekstiin.
- 6.** Tarkastelkaa vastakkainasetteluja ja rooleja Lija Laineen kolumnissa *Metroissa ja pysäkeillä*.
- a.** Tarkastelkaa kolumnia tarinana, jossa osallistujilla on roolit: hyvis, pahis, uhri. Aseta kaikki tekstin toimijat johonkin näistä kategorioista.
- b.** Mitä asioita, toimintoja tai ominaisuuksia rooleihin liitetään kolumnissa? Miksi?
- c.** Mitä arvoja kolumnissa puolustetaan? Mikä kolumnin teesi on?
- 7.** Tarkastele toistoja Lija Laineen kolumnissa *Metroissa ja pysäkeillä*.
- a.** Etsi kohdat, joissa toistetaan äännettä.
- b.** Etsi kohdat, joissa toistetaan sanaa tai ilmaisua.
- c.** Etsi kohdat, joissa toistuu samankaltainen rakenne.
- d.** Arvioi toistoja. Mitä ne tuovat tekstiin?
- 8.** Analysoi tuttujen tilanteiden ja tekstien retoriikkaa. Valitse a tai b.
- a.** Listaa asioita, jotka ovat mielestäsi ominaisia
- pikaviesti- tai someretoriikalle
 - palkintopuheretoriikalle
 - musiikkivideoretoriikalle.
- b.** Valitse alla olevista vaihtoehdoista yksi ja laadi ohjeet.
- Näin käytät hashtagia tehokkaasti.
 - Näin saat juhlayleisön nauramaan.
 - Näin ohjaat täydellisen kansainvälisen popmusiikkivideon.

Metroissa ja pysäkeillä

Hakaniemi. Hyppään metroon. Heti lähdön jälkeen pienen pojan lohduton itku täyttää vaunun. Katson tärisevää poikaa. Kukaan muu ei reagoi millään tavalla. Menen pojan luo. Matkalla katson viereisellä penkillä istuviin aikuisiin, jotka vastaavat katseeseeni päätään pudistellen. Ei, tämä ei ole heidän poika. Ei, he eivät tiedä mikä pojalla on. Minä kysyn pojalta, mikä hänellä on. Poika on yksin, hän ei matkalla mummolaan ja ajanut pysäkin ohi. Hän ei tiedä, mitä hänen pitäisi nyt tehdä – minä tiedän. Otan poikaa kädestä ja jäämme Sörnäisissä, sen jälkeen palaamme yhden pysäkinvälin Hakaniemeen, jossa mummo odottaa pysäkillä.

Minun on vaikea ymmärtää näkemääni välinpitämättömyyttä. Kun lapsi itkee, aikuisen täytyy reagoida. Välittämättä siitä onko kyseessä hänen oma lapsensa vai täysin tuntematon tenava. Välittämättä omista kiireistään. Välittäen itkevästä lapsesta. Itse asiassa, kun ihminen itkee, toisen ihmisen tehtävä on reagoida. Aina voi kysyä, mikä on hätänä. Aina voi edes yrittää auttaa. Pelkäämmekö, ettei apumme kelpaa? Että meidät torjutaan? Joskus voi käydä niinkin, mutta väitän aikuisen ihmisen kestävänsä satunnaiset torjumiset. Se, että kelpaako apu, ei ole kysyjän päätettävissä. Se, että tarjoaako apuaan, on jokaisen oma valinta.

Näen aivan liian usein ympärilläni ihmisiä, jotka kulkevat kuin kuplan sisällä. He eivät reagoi tuntemattomien itkuihin, nauruihin tai keskustelun-avauksiin. Ikään kuin he kulkisivat kadulla yksin, odottaisivat yksin bussia ja yksin siinä matkustaisivat kotiinsa. Mutta he eivät ole yksin. Pelottavinta on se, että jos tarpeeksi pitkään kieltäytyy näkemästä muita, varmasti lakkaakin näkemästä.

Silloin käy niin kuin ystävälleni kävi hänen odottaessaan metroa. Metron tullessa sen alle hyppäsi nuori mies. Suurin osa pysäkillä olijoista lähti pois. Toiset ottivat esille kännykän ja soittivat kaverille myöhästävänsä leffasta. Ystävänä soitti ambulanssin. Hän näki ihmisen kuolevan.

Eivätkö muut nähneet?

Lija Laine, Kirkko ja kaupunki. 17.9.2008.